

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWSEntered as second class March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill.,
under the Act of March 8, 1879.

VOL. XI.

Kaina 3c.

Chicago, Ill., Ketvirtadienis, Birželio-June 26 d., 1924

437

No. 155

Italų ambasadorius turįs
but išvartytasSocialistų partija ragina valdžią
nutraukti santykius su Mussolini40,000 rubų siuvėjų streikuoja
New YorkeMussolini atsisako
trauktisPripažįsta vienok, kad fašistų
valdžia reikalinga sijoti.ROMA, birž. 25. — Kalbėda-
mas apie išvargimą ir nužudymą
parlamento atstovo Giacomo
Matteotti'o, Mussolini vakar pa-
reikšė senatė, kad valdžia nesidu-
diant, kad jį kas priverstų
pasitraukti.Jis aštriai užsipuolė opozici-
jos spaudą, kuri, pasak jo, iš
nužudymo Matteotti'o stengian-
tis pasidaryti sau politinio ka-
pitalo. Bet visos, pasak jo, ko-
munistų pastangos sukurstyti
žmonių minias ir visuotinio strei-
ko pagalba įsteigti proletariato
diktatūrą nuėjusios niekais."Mano atsakymas opozicijai",
pareiškė Mussolini, "yra toks,
kad valdžia pasiliks ten, kur ji
yra. Tas vienok nereiškia, kad
ji nereikalinga sijoti ir pertvar-
kyti, idant ji galėtų geriau at-
siekti tikslo — krašto nurami-
nimo".Mussolini žadąs umai per-
tvarkyti fašistų valdžią, atsta-
tydamas visus, išskiriant tris,
ministerius ir suteikti Italijai
konstitucinę valdžią. Liepos mė-
nesio pabaigoj busiųjų vėl su-
šauktas parlamentas posėdžių
ir naujoji valdžia prašysianti jo
pasitikėjimo. Tuo pasibaigsias
diktatūros laikotarpis.Naujas valdžios spaudos biu-
ro šefas Masseo Massi pranešė
užsienio laikraščininkams, kad
cenzura užsienio spaudos tele-
gramoms esanti panaikinta. Tuo
buvo oficialiai pripažinta, kad
telegramos užsienio laikraš-
čiams buvo aštriai cenzuruojamos,
mėsinėjamos ir dalkomos.Matteotti buvęs sudegintas
LONDONAS, birž. 25. —
Slaptos kelių gauta čia žinia,
kad policijos aštriai kvočiamas,
Ignas Trebich Lincoln papasa-

Nordikai

Dabar apie nordikus daug
kalbama, daug rašoma.Pasiremiant sukurta teori-
ja apie nordikus, leidžiama
svarbūs įstatymai.Delei ty nordikų atidaroma
Amerikos durys vienoms tau-
toms, o uždaroma kitoms.

Kas gi tat yra tie nordikai?

Tai kiekvienam įdomu ir
svarbu žinoti ir tai bus pla-
čiai išaiškinta K. Augusto
straipsny "Nordikai ir kiti"

sekamame

SUBATOS NAUJIENŲ
numeryje.Tie neteisėtumai, žiaurybės
ir žmogžudybės pastaruoju lai-
ku pasiekė aukščiausio laipnio
išvargimą ir paskerdimu Jung-
tinės Italijos Socialistų partijos
sekretočiaus ir Italijos parla-
mento atstovo Dr. Giacomo
Matteotti. Tai žmogžudybė —
kaip visi pranešimai skelbia —
papildyta del to, kad Musso-
lini ir fašistai bijojo, idant at-
stovas Matteotti neišvengtų
aikštėn jų begėdiškųjų kor-
rupcijos darbų, nes Matteotti
turėjo pakankamai faktų, kad
juos prie gėdos stulpo prikaltų.
Italijos valdžia, kaip visiemis
yra žinoma, yra rankose žmo-
gas, kuris atvirai eina prieš
visų žmonių valią, ir savo gele-
žine kumščia jis kontroliuoja
rinkimus.Tai žmonių plėšikų valdžia
dabar atstovauja Washington
ambasadorius kunigaikštis Ca-
tani, netiesotos ir žiaurios Mus-
solini'o fašistų organizacijos
narys. Taisi žmonių plėšikų
valdžios atstovas tai spaudoje
tai iš viešos tribunos begėdi-
kai garbina ir giria Jungtinių
Valstijų žmonėms Mussolini ir
fašistus, jų darbus ir metodus.
Per metų metus Jungtinių
Valstijų valdžia atsisakė turė-
ti diplomatinį ryšių su Meksi-
ka, del to kad ji sakėsi turinti
tokių faktų, kurie patiesina to-
kių jos elgesį. Per metų metus
Jungtinių Valstijų valdžia atsi-
sakė turėti kokių nors diplo-
matinių santykių su Rusijos
sovietų valdžia del panašių fak-
tų, kokių ten įvykė.Jungtinių Valstijų Socialistų
Partija protestuoja prieš buvi-
mą šioje šaly ambasadoriaus
Caetani'o ir protestuoja prieš
palaikymą ilgai diplomatinį
santykių su Italija tol, kol šven-
čiausios žmogaus teisės ten
bus po kojų trempiamos fa-
šistų ir tokiems darbams pri-
tariantis jų viršylos Mussoli-
ni'o, kuris dabar yra Italų val-
džios galva.Su augsta pagarba,
Bertha Hale White,
Jungtinių Valstijų Socialistų
Partijos Ekzekutyvo Sekre-
tarius.40,000 siuvėjų streikas
New YorkeNEW YORKAS, birž. 25. —
Amalgameitų Rubų Siuvėjų uni-
ja paskelbė streiką, kadangi vi-
sokios derybos su sandytojais
pasiliko bergždžios. Siuvėjai rei-
kalauja pilnai uminėjės dirbtu-
vės, įvedimo minimum algos
normos, geresnių darbo sąlygų
ir pagaliau, įvedimo apdraudos
nuo nedarbo.

Streikas paliečia apie ketu-

riasdešimt tūkstančių vyrų ir

vaikų rubų siuvėjų New Yorke

ir jo apilinkėj.

Amerika kviečiama aliantų
konferencijonWASHINGTON, D. C., birž.
25. — Amerikos ambasadorius
London p. Kellogg pranešė
valstybės departamentui, kad
pakviestas Jungtinių Valsti-
jų dalyvauti busimoj premjerų
konferencijoj Dawes'o eksper-
to plano vykdymo reikalais su-
sitariti, tapęs šandie Amerikos
ambasada ištektas.KRISTANIJA, Norvegija, bir-
želio 25. — Atvyko Brooklyn
(N. Y.) Dailės Muzejaus di-
rektorius W. H. Fox tikslu pa-
sitarti, ar nebūtų galima su-
ruošti Amerikoje keliaujamajai
norvegų, danų ir švedų meno
parodų šių metų gale.Žmonės bombarduoja ka-
raliaus Irako rumusNepatenkinti del padarytos su-
tarties su Anglija.JERUZOLIMAS, birž. 25. —
Pranešimu iš Bagdado, ten
įvykusios labai rimto pobūdžio
demonstracijos prieš Irako
(Mesopotamijos) karalių Fei-
salą. Įnirtę žmonės ėmė akme-
nimis bombarduoti karaliaus
rumus del to, kad ponybės sei-
mas, nesusant keturiasdešimt
penkiems parlamentu nariams,
priėmė karaliaus Feisalo pada-
rytą su Anglija sutartį.Padėtis esanti labai rusti.
Jau esą kalbama apie paskel-
bimą karo padėties. Karaliaus
Feisalo milicija laikoma neiš-
tikima, o arabų judėjimas, tur-
kų pakurstomas, daro žymaus
progreco.Anglų-Turkų derybos del
Mosulo.KONSTANTINOPOLIS, birž.
25. — Anglų-Turkų derybos
Mosulo klausimu vėl prasidė-
jo. Vestos pirmiau pertraktaci-
jos buvo nutrauktos del to,
kad Anglijai rūpėjo pirmą gau-
ti Bagdado parlamentu patvir-
tinimas Irako sutarties, nes ta
sutartis ankštai rīšasi su Mo-
sulo klausimu. Andais Irako
sutartis buvo priimta.Oro paštas nuo Liepos
1 dienosWASHINGTON, birž. 25. —
Pašto departamento pranešimu,
su liepos 1 diena prasidės veik-
ti transkontinentinis oro paš-
tas, tarp New-Yorko ir San
Francisco, savo kelionės ruožu
tam tikrose stotyse priimdamas
ir atiduodamas siuntinius.Oro paštas eis reguliariai
kasdien. 6 valandą ryto vienas
aeroplanas išskris iš San Fran-
cisco į rytus, o 10 val. ryto ki-
tas aeroplanas išlėks iš New
Yorko į vakarus. Pašto aeropla-
nas, einas iš San Francisco į
New Yorką, savo 2,680 mailių
kelionę, sulys apskaičiavimu,
padarys per 32 valandas, o ei-
nas iš New Yorko į San Fran-
cisco — per 34 valandas ir 45
minutes.Naktimis oro pašto kelias
bus nušviestas įtaisytais tam
tikrose vietose elektros ir ace-
tileno žiburiais.Oro pašto kelias eis per Chi-
cagą ir čia bus jo stotis. Chi-
cagiečiai galės turėti greitą su-
sižiniojimą paštu lygiai su ry-
tais ir su vakarais. Oro paštas
turės skirtingus nuo paprastojo
pašto ženklus. Jų kaina bus
brangesnė, nustatyta sulys zo-
nos, kurion siuntinys siunčia-
mas.BELFASTAS, Airija, birž.
25. — Praeitą naktį Belfastą
ištikio baisi vėsula, padariusi
didelių nuostolių. Daug namų
sugriauta ir keliolika žmonių
sueista.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, birž. 25 d., užsienio pini-
gų ne mažiau kaip už \$25,000 dole-
rų bankų buvo skaitoma Amerikos
pinigais šitaip:Anglijos, 1 sv. sterlingų \$4.34
Belgijos, 100 frankų \$4.57
Danijos, 100 kronų \$16.85
Italijos, 100 lirų \$4.34
Francijos, 100 frankų \$5.25
Lietuvos, 100 litų \$10.30
Norvegijos, 100 kronų \$13.50
Olandijos, 100 florinų \$37.50
Suomijos, 100 markų \$2.52
Švedijos, 100 kronų \$26.55
Šveicarijos, 100 frankų \$17.75

S.L.A. Seimas

Wilkes Barre majoras tei-
kė miesto raktus S. L. A.
seimo delegatamsSusivienijimas turi 16,115 na-
rių. — Vietiniai amerikiečių
laikraščiai rašo apie seimą.
— Bolševikams seime nēr kas
veikti.

(Telegrama Naujienoms)

WILKES BARRE, Pa., biržė-
lio 24, 1924. — S. L. A. seime
dabar išduodami Pildomosios
Tarybos ir pastovių komisijų
raportai.Sulig finansų komisijos ra-
porto susivienijimo turtas sie-
kia \$580,977.95.Susivienijimo pilnai užsimo-
kėjusių narių yra 16,115.Bolševikai seime yra mažu-
moje: apie 50 bolševikų prieš
110 kitų. Bolševikai yra apri-
mę ir pralaimi kiekvienu punktu.
Labai nusimine.Seimo komisijos tapo presi-
dento paskirtos.Vietiniai amerikiečių laikra-
ščiai daug rašo apie seimą.Wilkes Barre miesto majo-
ras, sveikindamas S. L. A. sei-
mo delegatus, pasiūlė jiems mie-
sto raktus.

Bakanas.

S. L. A. Seimo posėdžiai

["Naujienų" koresp.]

I SESIJA

Wilkes Barre, Pa., birželio 23
— Redingtono Hotelyj S. L. A.
centro pirmininkas St. Gegužis
atidarė S. L. A. 33-čią ir 6-tą
dvimetinį Seimą 10:30 ryto. Pir-
miausia buvo delegatų sugiedo-
ta Amerikos ir Lietuvos him-
nai, ir po to pirmą S. Gegužis
paskyrė komisiją madatams pri-
imti: A. Kubili, M. L. Vasiliau-
ską ir A. Raškevičių. S. L. A.
Centro Sekretorė p-lė P. Jurge-
liutė iššaukė delegatus iš eilės,
o mandatų komisija patikrino jų
įgaliojimus.Kol komisija tikrino manda-
tus, S. Gegužis, kaip organiza-
cijos pirmininkas laikė prakal-
bą. Jis priminė susirinkusiems
delegatams, kad 23 metai atgal
šiame pačiame Wilkes Barre
mieste S. L. A. savo 16-ame sei-
me skilo (atsiskyrė nuo kuni-
gų).Po savo kalbos pirmininkas
pristatė kalbėti seną S. L. A.
darbuotoją J. Tareilą, kuris
trumpais žodžiais priminė, kaip
S. L. A. 16-tame seime skilo ir
kad su šio S. L. A. steigėjais
tuomet nuėjo tik 40 delegatų.
Jis pareiškė mintį, kad ši orga-
nizacija ir ateity augsianti. Tik
aš negalėjau suprasti, ką kal-
bėtojas turėjo mintį minėda-
mas 16-tą seimą, kad tuomet
buvęs S. L. A. "krikštas", o šis
seimas busiųjų "dirnavonė", ir
nuo šio seimo S. L. A. augsias
dar sekingiau.

ORAS

Chicago ir apilinkė. — Šian-
die naukštosi, gal bus ir lie-
taus; truputį šilčiau; vidutinis
maignis vėjas.
Vakar vidutinai temperatu-
ra siekė 65 F.
Šiandie saulė teka 5:15, lei-
dziasi 8:29.

Lietuvos žinios.

ISAIKVOJO VALSČIAUS
PINIGUSKartėnai. — Kretingos ap-
skr., Kartėnos valsč. buv. vir-
šaitis Š. Simaitis ir išdininkas
Služnys už isaiikovojimą vals-
čiaus ir valdiškų pinigų areš-
tuoti. Sėdi abu kalėjime. Galė-
ty iki teismo pasiuiosuoti iš
kalėjimo, jei įneštų 10,000 li-
tų, bet litų pas juos nėra.

KAUNAS

Papirosų fabrikai, Prielau-
kos g-vė 13 Nr. pristatomas
naujas gana didelis 3 aukštų
muro namas. Dabartiniame na-
me labai ankšta ir truksta dar-
bininkams žmoniškos valgyklos.
Iki šiolei dirbo 67 darbininkai,
kurių 2 pasiuiosavę, ir kasdien
pagaminavę apie 20 tūkstančių
papirosų. Naujame name numa-
toma įrengti dar apie 4 naujas
paskiausios konstrukcijos maši-
nas busiųjų padidinta rankų jėgos
iki 20 asmenų, tuo budu šiek
tiek padidės ir papirosų gamyba.
Naujame name be kitų patogu-
mų busianti įrengta žmoniška
valgykla fabriko darbininkams.

Vilnius

SURASTA SPAUSTUVĖ

Šiomis dienomis Vilniaus po-
licija suradusi slapta komu-
nistų spaustuvę. Tos spaustu-
vės buvę jau senai ieškoma.
Buvę susėta, jōg spaustuvė
buvusi dažnai kilnojama iš
vietos į vietą, per tai pagauti
jā sunku buvę. Bet paskutiniu
laiku provokacijos keliu ji
buvusi užtikta. Kai policija ją
užklupusi buvę spausdinamas
slaptas laikraštis: "Nowiny
Zolnierskie". Spaustuvėj radę
bent kelius pudus ir kitos slap-
tosios literatūros. [L. R.]Telegrafinės Pinigų
Perlaidos Lietuvon
50 CentųŠitas stebėtinas dalykas jau tapo įvykintas.
Su pagalba tik ką įvestos Naujienų telegrafinės
sistemos dabar galima siųsti pinigus Lietuvon
telegramu tik už 50 centų. Šita sistema siun-
čiamieji pinigai yra išmokami Lietuvoje į 3 ar 4
dienes.Už telegramą reikia mokėti tik 50 centų,
visvien ar ilgas ar trumpas adresas, ar didelė ar
maža suma. Litų kursas taip jau tapo labai at-
pigintas. Reikalaukite Naujienų telegrafinių
perlaidų aplikacijų, iš kurių matysite atpigintą
litų kursą siunčiant telegramu.Siųskite savo giminėms pinigus Lietuvon te-
legramu per Naujienas. Kam-gi jie turi laukti
visą mėnesį ar ilgiau, kada jie gali gauti pini-
gus į 3 ar 4 dienas, o jums tas nekaštuoja bran-
giau.Naujienų Skyriai ir Agentai irgi priima
siuntinius telegramaisKam pertoli nueiti į Naujienų vyriausią ofisą,
tie gali induoti pinigus pasiuntimui telegramu
Lietuvon Naujienų autorizuotiems agentams:
BRIDGPORT: AUŠRA: — 3210 S. Halsted St.
TOWN OF LAKE: BENOSIAUS APTIEKA: 1616 W. 47th St.
ROSELAND: TUPIKAČIO APTIEKA: 233
East 115th St.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

